

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4395 din 8.07 2018
La nr. 18/734 din 18 iulie 2018

Serviciul de Informații și Securitate

Prin prezenta, cu referire la examinarea proiectului hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Programului de măsuri pentru implementarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova (în continuare - Program), Vă comunicăm, în limitele de competență, următoarele obiecții și propuneri.

1. Recomandăm de completat proiectul hotărârii Parlamentului cu un articol nou, care să prevadă autoritatea responsabilă de controlul executării prezentei hotărâri.
2. În vederea realizării prevederilor de la Art.2. al Legii nr. 299 din 21.12.2017 privind aprobarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova autorul a elaborat Programul de măsuri pentru implementarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova.

În acest sens, recomandăm de revizuit prevederile Programului, astfel încât măsurile de implementare ale acestuia să corespundă obiectivelor stabilite în pct.12 a Concepției securității informaționale a Republicii Moldova aprobată prin Legea nr. 299/2017.

Aceasta, deoarece în varianta propusă de către autor, acest Program nu se referă la măsurile de implementare a Concepției securității informaționale a Republicii Moldova după cum este stabilit în Art.2. al Legii nr. 299/2017, dar la realizarea și implementarea prevederilor de la Art.3 din legea sus menționată și anume a Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.

Reieșind din cele menționate, constatăm că prin proiectul hotărârii Parlamentului, s-ar aproba mai mult un Program de măsuri pentru implementarea Strategiei securității

informaționale a Republicii Moldova și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, de cât a Concepției securității informaționale a Republicii Moldova.

3. Un alt aspect de care nu a ținut cont autorul la elaborarea Programului de măsuri pentru implementarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova, se referă la procedura de raportare și monitorizare a implementării Concepției. În lipsa acestor elemente prevederile Programului riscă să rămână declarative.

Reieșind din cele menționate supra, recomandăm autorului să revizuiască în totalitate proiectul hotărîrii Parlamentului cu privire la aprobarea Programului de măsuri pentru implementarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova.

Director-adjunct

Lidia CHIREOGLO

Sinteza

obiecțiilor și propunerilor la proiectul Hotărârii Parlamentului „Cu privire la aprobarea Programului de măsuri pentru implementarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova”

Participantul la avizare(expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentele autorului proiectului
Consiliul Coordonator al Audiovizualului al Republicii Moldova <i>(Aviz nr. 463 din 22.06.2018)</i>	Fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Comisia Electorală Centrală <i>(Aviz nr. CEC 8/2441 din 28.06.2018)</i>	Fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitatea Cibernetică” <i>(Aviz nr. 1.4/423/4-18 din 25.06.2018)</i>	Fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Procuratura Generală <i>(Aviz nr. 4-1d/18-292 din 28.06.2018)</i>	Fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Apărării <i>(Aviz nr.18/863 din 29.06.2018)</i>	Fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal <i>(Aviz nr.04-06/1418 din 03.07.2018)</i>	Fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Compania „Teleradio-Moldova” <i>(Aviz nr. 01/10/464 din</i>	Fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.

03.07.2018)		
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova (Aviz nr.08/3-09/8401 din 10.07.2018)	Fără obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova (Aviz nr. 8/1-4490 din 25.06.2018)	<p>1. Conform art. 2 al Legii nr. 299 din 21.12.2017 privind aprobarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova, <i>Guvernul, în comun cu Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, pînă la data de 30 iunie 2018, va elabora și va prezenta Parlamentului spre aprobare programul de măsuri pentru implementarea concepției menționate.</i> În acest sens, considerăm ca programul urmează să cuprindă un set de măsuri, în calitate de executori fiind actorii cu responsabilități în domeniu și propunem ca proiectul Programului să fie completat cu o coloană „Executorii”, conform atribuțiilor în domeniu.</p> <p>Totodată, Programul de măsuri nu prevede activități ale autorităților/instituțiilor întru asigurarea securității informaționale, care urmează să fie elaborate și prezentate de fiecare autoritate în parte. La fel în anexa proiectului nu este specificată autoritatea de stat care va avea rol de coordonator de realizare a măsurilor propuse, în special ce ține de elaborarea proiectelor actelor normative necesare implementării/modificării Strategiei securității informaționale. Astfel se propune revizuirea structurii Anexei și completarea acesteia cu rubrica respectivă.</p>	<p>1. Se acceptă, proiectul a fost completat cu un compartiment nou, care stabilesc executorii pentru fiecare acțiune.</p>
	<p>2. Cuprinsul proiectului Hotărârii Parlamentului este format din două articole, însă sunt numerotate cu cifrele 1 și 3.</p>	<p>2. Se acceptă, proiectul a fost redactat.</p>
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova (Aviz nr. DI/3/041-7124 din 20 iunie 2018)	<p>În ceea ce vizează aspectele de tehnică legislativă, se consemnează că potrivit pct.10-11 din Regulile de elaborare și cerințe unificate față de documentele de politici, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.33 din 11 ianuarie 2007, programul reprezintă o succesiune de operațiuni concrete, care servesc drept instrument de implementare a politicilor, conținând obiective clar definite, resurse necesare, grupuri-țintă prestabilite și termene de realizare. Un program trebuie să conțină inclusiv responsabili pentru implementare. Astfel MAEIE recomandă completarea anexei la Hotărârea Parlamentului cu o rubrică în acest sens, chiar dacă admitem că de toate măsurile de implementare ar fi responsabil doar Serviciul de Informații și Securitate.</p>	<p>Se acceptă, proiectul a fost completat cu un compartiment nou, care stabilesc executorii pentru fiecare acțiune.</p>
Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova	<p>1. Proiectul de hotărâre se propune de suplinit după articolul I cu un articol nou cu următorul conținut: „Art.2. Îndeplinirea Programului de măsuri pentru implementarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova se va</p>	<p>1. Se acceptă.</p>

(Aviz nr. 08/1-6901 din
29.06.2018)

efectua pe seama si in limita bugetelor aprobate ale autorităților și instituțiilor implicate, după caz, din alte surse neinterzise de lege.

2. În art.3 din Hotărâre se propune de a fi modificat cuvântul „adoptării” cu cuvântul „publicării”.

2. Se acceptă.

3. În anexa la Hotărâre, după punctul 2 de inclus un punct nou cu următorul conținut:

3. Se acceptă.

Aprobarea de către Parlament a proiectului de Lege privind Strategia securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2018-2023 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia	Septembrie - Octombrie 2018	Proiect aprobat de către Parlament
---	-----------------------------	------------------------------------

4. Termenul de la subpunctul 1 al punctului 3 se recomandă de a fi stabilit pentru perioada 2019-2023, iar termenul din subpunctul 2 al aceluiași punct de stabilit „luna martie”.

4. Se acceptă.

5. Termenul din subpunctul 1 al punctului 4 se recomandă de a fi stabilit „Iunie 2021” deoarece în baza rapoartelor anuale în lunile martie-mai se va elabora un raport integrat. Cât privește termenul din subpunctul 2 al punctului 4 se propune de a fi stabilit perioada „Iulie-decembrie 2021”, deoarece este în continuitatea subpunctului precedent.

5. Se acceptă.

6. Se recomandă de a exclude subpunctul 3 din punctul 4 și de al expune într-un punct separat, și de a stabili un termen de realizare pentru perioada „Ianuarie-aprilie 2024”. Perioada propusă este succesivă raportărilor care se vor face anual pentru implementarea Strategiei, respectiv o parte din informație va fi colectată la începutul anului 2024, iar până în aprilie 2024 considerăm că se va evalua implementarea integrală a Strategiei.

6. Se acceptă.

7. Termenul din punctul 5 se recomandă de a fi stabilit perioada „Iunie-octombrie 2023”, această acțiune se sincronizează cu rezultatele analizei Concepției securității informaționale la subiectul corespunderii cu noile tendințe și tehnologii.

7. Se acceptă.

8. Termenul din punctul 6 se recomandă de a fi stabilit perioada „Octombrie 2023-iulie 2024” această acțiune trebuie sincronizată cu raportarea finală și evaluarea implementării Strategiei.

8. Se acceptă.

9. Acțiunea din punctul 7 se propune ca termen de realizare să fie efectuată în două etape. Prima etapă se recomandă să fie efectuată în „Ianuarie – mai 2021” și a doua

9. Se acceptă.

	– în aceeași perioadă a anului 2023. O astfel de abordare va permite o dată la doi ani de analizat Concepția securității informaționale la subiectul corespunderii cu noile tendințe și tehnologii.	
	10. Este oportun de a expune acțiunea 7 după acțiunea 4 și de a renumera acțiunile. Această modificare impune expunerea logică a acțiunilor având în vedere că următoarea Strategie se va baza pe Concepția actualizată.	10. Se acceptă.
Cancelaria de Stat (Aviz nr. 21-06-5720 din 12.07.2018)	Considerăm judicios de a indica în proiect autoritățile responsabile de implementarea Programului (racordat la prevederile art.28 al Concepției securității informaționale a Republicii Moldova, Legea nr.299 din 21 decembrie 2017).	Se acceptă
Centrul Național Anticorupție	1. Se recomandă de a completa proiectul hotărârii Parlamentului cu un articol nou, care să prevadă autoritatea responsabilă de controlul executării prezentei hotărâri. Un alt aspect se referă la procedura de raportare și monitorizare a implementării Concepției. În lipsa acestor elemente, prevederile Programului riscă să rămână declarative.	1. Se acceptă. Hotărârea a fost completată cu Art. 3, care prevede autoritatea responsabilă de monitorizarea executării hotărârii vizate.
	2. În vederea realizării prevederilor de la Art.2 al Legii nr.299 din 21.12.2017 privind aprobarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova, autorul a elaborat Programul de măsuri pentru implementarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova. În acest sens se recomandă de revizuit prevederile Programului, astfel încât măsurile de implementare ale acestuia să corespundă obiectivelor stabilite în pct. 12 a Concepției securității informaționale a Republicii Moldova aprobată prin Legea nr.299/2017. Varianta propusă de autor nu se referă la măsurile de implementare a Concepției securității informaționale a Republicii Moldova după cum este stabilit în Art.2 al Legii nr.299/2017, dar la realizarea și implementarea prevederilor de la Art.3 din legea respectivă și anume a Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.	2. Nu se acceptă. Potrivit Programului, Concepția urmează să fie realizată în 2 etape. Prima etapă include elaborarea și implementarea Strategiei securității informaționale pentru anii 2019-2024. După expirarea termenului Strategiei, se va iniția elaborarea unei Strategii noi, pentru perioada ulterioară. A doua etapă a Programului include reevaluarea, către 2025, a Concepției securității informaționale a Republicii Moldova la realitățile existente la moment și inițierea procedurii de modificare a acesteia sau elaborare a unei Concepții noi. Suplimentar, remarcăm că potrivit art. 9 din Concepție, aceasta constituie baza pentru elaborarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova și a Planului de acțiuni pentru implementarea

		strategiei respective.
Ministerul Justiției (Aviz nr.04/9760 din 16.08.2018)	1. La proiectul hotărîrii Parlamentului: În clauza de adoptare potrivit uzanțelor tehnicii legislative, luna adoptării actului normativ se va indica cu litere, iar sursa publicării se va expune după formula „Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului”.	Se acceptă.
	2. La art.5 menționăm că, potrivit art.56 alin. (1) din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Astfel, pentru a fi pus în vigoare de la data publicării proiectul hotărîrii Parlamentului trebuie să respecte regulile instituite de Legea nr.100 din 22 decembrie 2017, și anume cele stipulate la art.56 alin. (3), potrivit cărora (3) <i>Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărîrilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.</i> 	Se acceptă.
	3. La proiectul Programului : La măsurile 1 și 2 se vor revedea termenii de realizare propuși, întrucît cele stabilite sunt depășite. Adițional menționăm că, urmează a fi elaborate proiectul hotărîrii Guvernului despre aprobarea proiectului hotărîrii Parlamentului examinat, în conformitate cu prevederile pct.148 subpct.2) din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.610 din 3 iulie 2018, cu includerea în lista contrasemnatarilor a ministrului justiției.	Se acceptă.

Vasile BOTNARI
Director
